

Gevaarherkenning

Doelgroep

Leerlingen van de 3de graad SO

Materiaallijst

- Blad met afbeeldingen risicofactoren

Beginsituatie

Jong adolescenten onderschatten wel eens de risico's die ze nemen in het verkeer.

Een juiste beslissing nemen als passagier of bestuurder is levensbelangrijk.

Lesdoel

- De leerlingen verwoorden het effect van afleiding, vermoeidheid, rijden onder invloed en snelheid in het verkeer.
- De leerlingen nemen de juiste beslissing of ze in staat zijn om een auto te besturen of als passagier mee te rijden.

Les

Stellingenspel: zet een stap naar voor als je dit gedrag (binnen het laatste jaar) herkent...

Zet de leerlingen op een rij. Je kan na iedere stelling even onderbreken om verduidelijking te vragen wanneer leerlingen een stap zetten, bv. 'Wanneer was dat?', 'Hoe ging dat dan?'.

Probeer geen oordeel te vellen!

1. Ik stak wel eens te voet over als het verkeerslicht op rood staat.
2. Ik reed al eens zonder fietsverlichting terwijl dat nodig was.
3. Ik was soms bezig met mijn smartphone terwijl ik (brom) fiets.
4. Ik dronk alcohol als ik met de fiets naar een feestje ga.
5. Ik droeg als passagier in een auto al eens geen autogordel.
6. Ik ben al meegereden met een bromfiets terwijl ik geen helm op had.
7. Ik reed al eens mee met een chauffeur waarvan ik wist dat hij/zij onder invloed van drank of drugs was.
8. Ik reed als eens door na schade te hebben veroorzaakt aan een ander voertuig.
9. Ik reed al eens mee met een chauffeur waarvan ik wist dat hij/zij heel vermoeid was.
10. Ik denk van mezelf dat ik als autobestuurder serieuze risico's zal nemen.

Kom tot de conclusie dat we allemaal wel eens een risico in het verkeer nemen en dat we daar meestal ook een uitleg voor hebben.

Kern: Risico of niet?

Hang de afbeeldingen van 4 risicofactoren op in de klas: vermoeidheid, snelheid, rijden onder invloed, afleiding.

Opdracht:

- Vraag aan de leerlingen om bij elke afbeelding de naam van de risicofactor te zoeken.
- Vraag de leerlingen om bij de risicofactor te gaan staan die volgens hen het meeste doden in het verkeer veroorzaakt. Vraag argumenten voor hun keuze.
- Vraag aan de leerlingen om bij de factor te gaan staan die zij het minst gevaarlijk vinden in het verkeer. Vraag argumenten voor hun keuze. Geef nog geen oplossingen.
- Wat vinden zij nog gevaarlijk gedrag in het verkeer?

Feiten of fabels?

Met dit stellingenspel test je wat de leerlingen weten over risicofactoren in het verkeer. Als ze denken dat de stelling juist is, staan ze recht.

1. Te snel rijden is de voornaamste oorzaak van dodelijke ongevallen in België.
→ **Feit:** bijna 1 op 3 van de dodelijke ongevallen heeft met snelheid te maken.
2. De wettelijke limiet voor alcohol ligt hoger voor een bestuurder van een fiets dan voor een bestuurder van een auto.
→ **Fabel:** de wettelijke limiet voor alle niet-professionele bestuurders is dezelfde (0,5 promille).
3. Koffie drinken is een goed middel om langer wakker te blijven.
→ **Feit:** koffie drinken en een korte slaap (ca. 15 min.) houden je langer wakker, maar kunnen je slaap niet vervangen.
4. Als de snelheid van een bromfiets verdubbelt (bv. van 25km/h naar 50 km/h) dan verviervoudigt de remafstand.
→ **Feit:** de afstand die je aflegt vanaf het moment dat je in de remmen knijpt, verviervoudigt.
5. Water drinken helpt om sneller nuchter te worden als je alcohol gedronken hebt.
→ **Fabel:** er zijn geen manieren om sneller nuchter te worden.
6. Als je lachgas gebruikt, kan je 10 minuten later terug veilig een voertuig besturen.
→ **Fabel:** de roes van lachgas duurt meestal maar enkele minuten, maar de effecten (verstoorde waarneming) kunnen langer duren.
7. Handsfree bellen in de auto zorgt voor evenveel afleiding als bellen met de GSM in je hand.
→ **Feit.**
8. Stimulerende middelen (bv. cocaïne, xtc...) zorgen voor snellere reflexen tijdens het rijden.
→ **Fabel:** dit soort van drugs zorgt voor roekelozer rijgedrag en dus voor minder controle over je voertuig.

Doe ik het of doe ik het niet?

Inleefoefening:

Met welke van deze chauffeurs zou je meerijden?
Welke maatregelen zou je in dat geval nemen?

Lees de profielen voor en laat de leerlingen stemmen.

1. Een chauffeur die regelmatig op zijn GSM kijkt en berichten beantwoordt.
2. Een meisje dat twee pintjes gedronken heeft.
3. Een ervaren chauffeur met een zware voet.
4. Iemand die niet gedronken heeft en je om 4 uur 's morgens een lift aanbiedt na een feestje.

Conclusie:

Geen van deze chauffeurs is een veilige chauffeur. Zelfs al neem je voorzorgen (o.a. gordel aandoen, zelf niet drinken, ...) is dit een onveilig situatie. Je zorgt dus best dat je op een andere manier thuis geraakt.

Vraag aan de leerlingen hoe zij ervoor zorgen dat ze veilig thuis geraken als ze bv. uitgaan?

Een ongeval, wat nu?

Vraag: Wie van de leerlingen heeft al eens een ongeval zien gebeuren? Wat deed je toen?

Oefening: stel dat je de enige getuige bent van een ongeval tussen een auto en een fietser. De fietser heeft zich duidelijk bezeerd. Schrijf de handelingen op het bord en vraag aan de leerlingen om ze in de juiste volgorde te zetten.

1. Bel het noodnummer 112
2. Verzorg de gewonden
3. Zorg voor je eigen veiligheid
4. Neem foto's van het ongeval

Oplissing: 3, 1, 2, 4

Tip!

Als je de oorzaak of de aanleiding bent geweest van een ongeval, blijf dan steeds ter plaatse. Laat desnoods je gegevens achter als je de andere partij niet kan bereiken (bv. bij blikshade). Vluchtmisdrijf wordt de dag van vandaag streng bestraft. De minimumboete bedraagt € 1.200, maar ze kan oplopen tot € 12.000. Bovendien kan de rechter je ook een gevangenisstraf van 15 dagen tot 6 maanden opleggen.

